

10.4.2017

Asia nro
1/20/2017

Työ- ja elinkeinoministeriö
PL 32
00023 VALTIONEUVOSTO

Kirjeenne 1.3.2017, TEM/526/02.01.02/2017

TEKESIN TALOUSARVIOEHDOTUS VUODELLE 2018

Innovaatorahoituskeskus Tekes lähettää oheisena talousarvioehdotuksensa vuodelle 2018. Ehdotus on käsitelty Tekesin johtoryhmässä ja johtokunnassa.

Ehdotus on tehty VM:n kannan mukaisena, mutta Tekes näkee kuitenkin edelleen tarpeelliseksi avustusmomentin lisäpanostustarpeen esille nostamisen hallituksen kehysriihessä.

Lisäksi Tekes ehdottaa, että Tekesin vuoden 2017 I lisätalousarviossa tekemän ehdotukset TEM:n momenttien tekstimuutoksista huomioitaisiin myös vuoden 2018 talousarviossa.

Ari Grönroos
Johtaja

Tuula Vieru
Talousjohtaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Liitteet

Talousarvioehdotus liitemuistioineen

Jakelu

TEM/Elinkeino- ja innovaatio-osasto, TEM/Konserniohjausyksikkö

32.20.06. Innovaatorahoituskeskus Tekesin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 43 370 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös hanke- ja ohjelmatoiminnan, aktivoiminnan tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden parantamiseen sekä ennakoitotoimintaan ja kansainvälistymisen edistämiseen.

Selvitysosa: Innovaatorahoituskeskus Tekes edistää teollisuuden ja palvelujen kehittymistä teknologian, innovaatioiden ja kasvurahoituksen keinoin. Tämä uudistaa elinkeinoja, kasvattaa jalostusarvoa, tuottavuutta ja työelämän laatua, lisää vientiä sekä luo työllisyyttä ja hyvinvointia. Tulokset saavutetaan asiakkaiden tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnalla, johon Tekes kannustaa rahoituksellaan ja siihen liittyvillä palveluilla. Asiakkaita ovat ilman toimialarajoituksia kaiken kokoiset yritykset sekä tutkimus- ja julkiset organisaatiot.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen työ- ja elinkeinoministeriö asettaa alustavasti Tekesille seuraavat tulostavoitteet vuodelle 2018:

Toiminnallinen tuloksellisuus

	2016 toteutuma	2017 tavoite	2018 tavoite
Toiminnallinen tehokkuus			
Rahoitus- ja asiakkuustyön kokonaiskustannus/myönnetty rahoitus, %	6,0	< 6,5	< 6,5
Asiakaspalautteen yleisarvio Tekesin toiminnasta (1—5)	4,2	> 4,0	> 4,0
Tuotokset ja laadunhallinta			
Suoritteet			
Pk-yritysten osuus yritysrahoituksesta, %	77	> 70	> 70

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

	2016 toteutuma	2017 tavoite	2018 tavoite
Henkilötyövuosien kehitys	267	372	360
Kokonaistyötyytyväisyys (1—5)	-	> 3,5	> 3,5

Tulostavoitteiden saavuttamiseen käytetään toimintamenojen lisäksi Tekesin hallinnoimien muiden momenttien (32.20.40, 32.20.43, 32.20.83 ja 32.20.89) sekä momentin 32.20.42 määrärahoja ja valtuuksia. Momenttiensa myöntövaltuuksilla Tekes rahoittaa riskipitoisia tutkimus- ja kehittämis- ja innovaatiotoiminnan projekteja, jotka toteutetaan pääosin vuosina 2018—2021.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Hanke- ja ohjelmatoiminta	5 260 000
Toimintamenot	38 110 000

Talousarvioesitys 2018

Yhteensä				43 370 000
-----------------	--	--	--	------------

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

		2017	
	2016	varsinainen	2018
	toteutuma	talousarvio	esitys
Bruttomenot	39 496	43 623	43 470
Bruttotulot	-372	100	100
Nettomenot	39 124	43 523	43 370
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	18 668		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	17 696		

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Tarkistus ely-siirtoon (siirto momentilta 32.01.02)	525
Säästöpäätökset	-678
Yhteensä	-153

2018 talousarvio	43 370 000
2017 talousarvio	43 523 000
2016 tilinpäätös	38 152 000

32.20.40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 240 600 000 euroa.

Valtuus

Vuonna 2017 saa tehdä uusia rahoituspäätöksiä enintään 231 515 000 euron arvosta.

Mikäli vuoden 2017 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2018 enintään 20 000 000 eurolla.

Määrärahaa ja valtuutta saa käyttää:

- 1) valtioneuvoston tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoitusta koskevan asetuksen (1444/2014) ja Euroopan komission vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EY 1407/2013) mukaisesti yrityksille ja muille yhteisöille tuotteiden, tuotantomenetelmien ja palveluiden kehittämistä ja hyödyntämistä koskevaan teknologiseen, liiketoiminnalliseen ja muuhun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan
- 2) kansallisiin ja Euroopan unionin rahoitusosuuksiin eurooppalaisissa yhteistyöhankkeissa
- 3) valtion budjettitalouden piiriin kuuluvien organisaatioiden sekä kunnallisten ja muiden julkisten organisaatioiden julkisen toiminnan innovatiivisiin kehittämishankkeisiin
- 4) yritysten, kuntien ja kuntayhtymien, yleishyödyllisten yhteisöjen sekä valtion budjettitalouden organisaatioiden työelämän kehittämishankkeisiin
- 5) valtion budjettitalouden piiriin kuuluvien organisaatioiden sekä korkeakoulujen ja vastaavien julkista tutkimusta tai tiedon levittämistä tekevien tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaatioiden tutkimus- ja kehittämishankkeisiin, jotka edistävät teknologisen, liiketoiminnallisen sekä muun elinkeinoelämän ja yhteiskunnan kehittymisen kannalta merkittävän osaamisen syntymistä, kehittymistä ja laaja-alaista hyödyntämistä
- 6) valtion budjettitalouden piiriin kuuluvien organisaatioiden sekä korkeakoulujen ja vastaavien julkista tutkimusta tekevien tutkimusorganisaatioiden kansallisiin ja kansainvälisiin ohjelmiin ja hankkeisiin, hankkeiden valmisteluun sekä osaamisen ja strategisten toimintaedellytysten kehittämiseen
- 7) valtion budjettitalouden piiriin kuuluvien organisaatioiden sekä korkeakoulujen ja vastaavien julkista tutkimusta tekevien tutkimusorganisaatioiden kansainväliselle organisaatiolle maksettaviin jäsen- ja ohjelmamaksuihin sekä laitetoimituksiin ja Tekesin puolesta tehtävistä matkoista muille kuin Tekesin henkilöstölle aiheutuviin matkakustannuksiin
- 8) julkisista hankinnoista annetun lain (348/2007) 6 §:ssä määriteltyjen hankintayksiköiden julkisen toiminnan laatua ja kustannustehokkuutta kohottaviin innovaatioihin liittyvien julkisten hankintojen valmisteluun ja toteutukseen
- 9) kansainvälisille organisaatioille innovaatioyhteistyön ja -ohjelmien jäsen- ja osallistumismaksuihin
- 10) valtionavustuslain (688/2001) ja Euroopan komission asetuksen (EY 651/2014) sekä valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädettävien perusteiden yrityksille ja muille yhteisöille Suomessa

tapahtuvaan audiovisuaalisten teosten käsikirjoittamisen, kehittämisen, tuotannon ja levityksen kustannuksiin sekä myynnin edistämiseen. Avustusta voidaan myöntää myös ulkomaisille toimijoille

Avustusta voidaan maksaa myös palveluseteleinä.

Momentilta voidaan maksaa ennen vuotta 2010 momentilta 32.20.20 tehtyjen sitoumusten aiheuttamat menot.

Momentilta voidaan maksaa ennakkomaksuja pienille ja keskisuurille yrityksille, kun ennakkomaksulla vähennetään muun julkisen rahoituksen tarvetta Tekes-avustuksen siltarahoitukseen.

Momentille budjetoituihin kulutusmenoihin liittyvät arvonnisäveromenot maksetaan momentilta 32.01.29.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Rahoitusta kohdistetaan erityisesti elinkeinorakenteiden uudistumista nopeuttaviin riskipitoisiin hankkeisiin. Rahoituksella kannustetaan yrityksiä ja muita yhteisöjä sekä valtion budjettitalouteen kuuluvia organisaatioita tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan sekä yhteisiin ohjelmiin, joiden avulla pyritään nopeuttamaan kehitystä sekä kasvattamaan jalostusarvoa ja tuottavuutta sekä edistämään työelämän kehitystä. Rahoitusta myönnettäessä otetaan huomioon Tekesin rahoituksen vaikutus hankkeen toteutukseen, hankkeen vaikuttavuus, tavoiteltava liiketoiminta sekä kehitettävän innovaation tai osaamisen uutuusarvo, tulosten hyödyntäminen, käytettävät voimavarat, taloudelliset edellytykset ja verkottuminen sekä hankkeiden välilliset vaikutukset elinkeinoelämässä ja yhteiskunnassa.

Audiovisuaalisen tuotannon kannustimella vauhditetaan audiovisuaalisen tuotannon kasvua, alan yritystoimintaa, työllisyyttä, kansainvälistymistä, mukaan lukien ulkomaisten investointien edistäminen, sekä alan ekosysteemien monipuolistumista Suomessa.

Tukea myönnetään erityisesti:

- riskipitoisiin tutkimus-, kehitys- ja innovaatiohankkeisiin ja ohjelmiin, joilla tähdätään uuden teknologian ja osaamisen luomiseen ja hyödyntämiseen sekä energiatalouden, ympäristö- ja hyvinvointiteknologioiden kehittämiseen teollisuudessa ja palveluissa
- nuorten innovatiivisten yritysten liiketoimintojen kehittämiseen
- pienille ja keskisuurille yrityksille uuden teknologian, osaamisen, teollisoikeuksien sekä innovaatiopalvelujen hankkimiseen
- innovatiivisten tuotantotapojen kehittämiseen ja kokeilemiseen pilotti- tai demonstraatiomittakaavassa sekä koetuotantoon
- kunnallisten organisaatioiden, valtion budjettitalouteen kuuluvien organisaatioiden, yritysten ja muiden yhteisöjen sellaisten innovatiivisten hankintojen suunnitteluun ja toteuttamiseen, joilla tilaaja tavoittelee toimintansa tai palvelujensa laadun ja kustannustehokkuuden merkittävää parantamista ja jotka edellyttävät tarjoajilta uuden tuotteen, tuotantomenetelmän, palvelun tai muun innovatiivisen ratkaisun kehittämistä
- työelämän kehittämishankkeisiin
- audiovisuaalisen tuotannon tekemiseen Suomessa.

Tekesin tulostavoitteiden saavuttamiseen käytetään myös momenttien 32.20.06, 32.20.42, 32.20.43, 32.20.83 ja 32.20.89 määrärahoja ja valtuuksia.

Eurooppalaisia yhteistyöhankkeita koskevat EU-tulot on merkitty momentille 12.32.99.

Tekesin vaikuttavuustavoitteiden toteutumista seurataan ensisijaisesti riippumattomilla vaikuttavuusarvioinneilla sekä vuosittain suuntaa-antavilla seurantamittareilla.

Talousarvioesityksen valmisteluun liittyen työ- ja elinkeinoministeriö asettaa alustavasti Tekesille seuraavat tulostavoitteet vuodelle 2018:

Vaikuttavuus

	2016 toteutuma	2017 arvio	2018 tavoite
1. Globaalisti kilpailukykyinen elinkeinoelämä: Suomeen kehittyä paljon kilpailukykyisiä ja kasvuhakuisia toimijoita kumppaniverkostoineen. Uudet tuotteet ja palvelut pääsevät kansainvälisille markkinoille ja onnistuneet läpimurrot kasvattavat vientiä nopeasti.			
Alkavat ja pk-yritykset			
Tekes tukee alkavien yritysten liiketoimintaosaamisen vahvistumista ja kannustaa suuren määrän yrityksiä merkittävään kansainväliseen kasvuun innovaatioiden avulla sekä kehittymään houkutteleviksi sijoituskohteiksi yksityisille sijoittajille.			
— Pk-yritysten uusi vienti/Tekesin rahoitus (paras neljännes ylittää tavoitearvon), kerroin	30	> 22	> 22
— Rahoitettujen hankkeiden synnyttämä vuosittainen vienti/Tekesin rahoitus, kerroin	26	> 10	> 10
2. Houkutteleva innovaatioympäristö: Suomalainen huippuosaaminen, kokeilualustat ja verkostot kutsuvat ja innostavat läpimurtoihin. Maailman tuloksellisin palvelukokonaisuus ja toimiva Team Finland -yhteistyö mahdollistavat innovatiivisten yritysten menestymisen Suomessa.			
Suuret yritykset			
Tekes kannustaa suuret yritykset rohkeaan ja kansantalouden kannalta merkittävään uudistumiseen sekä osaamista ja liiketoimintamahdollisuuksia kumppaneille synnyttävään yhteistyöhön			
— Suurten yritysten kokonaisverkottuminen Tekes-projekteissa, % ¹	176	170	170
Julkiset tutkimusorganisaatiot			
Tekes vauhdittaa taloudellisesti ja yhteiskunnallisesti hyödyllisten osaamisten, verkostojen ja tutkimustulosten synnyttämistä ja siirtymistä elinkeinoelämän hyödynnettäväksi			
— Yritysten arvio tutkimustulosten ja osaamisten kaupallisen hyödyntämisen todennäköisyydestä, %	72	> 70	> 75

¹ Mittarissa lasketaan yhteen Tekesin rahoittamien suurten yritysten yhteishankkeiden kustannusarviot (suuryritys toteuttaa yhteishankkeen yhdessä tutkimuslaitosten tai pk-yritysten kanssa), suurten yritysten muissa kuin yhteishankkeissa tekemät pk- ja tutkimusali-hankinnat sekä Tekesin asiakkaina olevien suuryritysten rahoitus Tekesin rahoittamaan julkiseen tutkimukseen. Yhteissumma jaetaan ko. suuryritysten projektien saamalla Tekes-rahoituksella. Mittarin laskennassa Mid-cap -yritykset luokitellaan pk-yrityksiksi.

Valtuuden ja määrärahan käytön arvioitu jakautuminen (1 000 euroa)

	Määräraha	Valtuus
Avustukset tutkimukseen, kehitykseen ja innovaatioimintaan	146 800	151 515
— alkaville yrityksille		50 000
— pk-yrityksille		51 515
— suuryrityksille		50 000
Julkisen tutkimus- ja kehitystoiminnan rahoitus	77 000	63 800
Euroopan avaruusjärjestön (ESA) ohjelmamaksut	16 800	16 200
Yhteensä	240 600	231 515

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2018	2019	2020	2021	2022—	Yhteensä vuodesta 2018 lähtien
Ennen vuotta 2018 tehdyt sitoumukset	211 400	99 800	31 200	9 500	3 000	354 900
Vuoden 2018 sitoumukset	29 200	98 100	67 900	26 500	9 815	231 515
Menot yhteensä	240 600	197 900	99 100	36 000	12 815	586 415

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Säästöpäätökset	-33 900
Yhteensä	-33 900

2018 talousarvio	240 600 000
2017 talousarvio	274 500 000
2016 tilinpäätös	335 351 786

32.20.43. *Cleantech- ja biotalousratkaisujen sekä innovaatioiden kaupallistamisen tukeminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 49 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtioneuvoston tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoitusta koskevan asetuksen (1444/2014) ja Euroopan komission vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EY 1407/2013) mukaisesti yrityksille, korkeakouluille, valtion tutkimuslaitoksille ja kunnallisille organisaatioille taloudelliseen toimintaan:

- 1) tutkimuksen ja elinkeinoelämän yhteistyön vahvistamiseen innovaatioiden kaupallistamiseksi
- 2) pk-yritysten cleantech-ratkaisujen kehittämiseen
- 3) biotalouden uusien tuotteiden, palveluiden ja liiketoimintamallien kehittämiseen
- 4) cleantech- ja biotalouden ratkaisujen pilotointiin ja demonstrointiin.

Määrärahaa saa käyttää myös julkista tutkimusta tai tiedon levittämistä harjoittavien valtion tutkimuslaitosten, korkeakoulujen ja vastaavien tutkimus- ja tiedonlevittämisorganisaatioiden tutkimus- ja kehittämishankkeisiin.

Momentilta voidaan maksaa ennakkomaksuja pienille ja keskisuurille yrityksille, kun ennakkomaksulla vähennetään muun julkisen rahoituksen tarvetta Tekes-avustuksen siltarahoitukseen.

Määrärahaa saa käyttää myös kulutusmenoihin.

Momentille budjetoituihin kulutusmenoihin liittyvät arvonnlisäveromenot maksetaan momentilta 32.01.29.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelman strategisten tavoitteiden toimeenpanoa tuetaan kärkihankkeilla vuosina 2016—2018. Painopistealueiden kilpailukyky ja työllisyys, osaaminen ja koulutus sekä biotalous ja puhtaat ratkaisut rahoituksesta 49 000 000 euroa kohdennetaan cleantech- ja biotalouden ratkaisujen kehittämiseen, pilotointiin ja demonstrointiin sekä tutkimuksen ja elinkeinoelämän yhteistyön vahvistamiseen innovaatioiden kaupallistamiseksi vuonna 2018. Biotalous ja cleantechin uusien innovaatioiden käyttöönottoa vauhditetaan kokeiluhankkeilla ja innovatiivisilla julkisilla hankinnoilla.

Tavoitteet

- Uusia työpaikkoja syntyy kestävän luonnonvarojen käytön ja cleantech-yritysten kasvun myötä
- Biotalous- ja cleantech-ratkaisuja kehittävien pk-yritysten vienti kasvaa
- Tekes vauhdittaa taloudellisesti ja yhteiskunnallisesti hyödyllisten osaamisten, verkostojen ja tutkimustulosten synnyttämistä ja siirtymistä elinkeinoelämän hyödynnettäväksi.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Talousarvioesitys 2018

Tutkimustulosten kaupallistaminen	23 000 000
Kasvuhakuisten pk-yritysten cleantech-ratkaisut	9 000 000
Biotalous uudet tuotteet, palvelut ja liiketoimintamallit	14 000 000
Cleantech-pilotit	2 000 000
Pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamisen demonstraatiot	1 000 000
Yhteensä	49 000 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Biotalous ja puhtaat ratkaisut: Uudet tuotteet, palvelut ja liiketoimintamallit	2 000
Kilpailukyky ja työllisyys: Kasvuhakuisten pk-yritysten cleantech-ratkaisujen vauhdittaminen	1 000
Osaaminen ja koulutus: Tutkimustulosten kaupallistaminen	3 000
Yhteensä	6 000

2018 talousarvio	49 000 000
2017 talousarvio	43 000 000
2016 tilinpäätös	30 000 000

32.20.83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 141 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtion lainanannosta sekä valtion takauksesta ja valtion takuusta annetun lain (449/1988), valtioneuvoston tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoitusta koskevan asetuksen (1444/2014) ja Euroopan unionin vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EY 1407/2013) mukaisesti yrityksille ja muille yhteisöille tuotteiden, tuotantomenetelmien ja palveluiden kehittämistä ja hyödyntämistä koskevaan teknologiseen, liiketoiminnalliseen ja muuhun tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan sekä pääosin nuoria innovatiivisia yrityksiä palvelevien yrityskiihdyttämöjen ja riskipääomarahastoa kokoavien yritysten toiminnan käynnistämiseen.

Lainoja voidaan myöntää riskiehtoisena. Mikäli hanke tai sen tulosten taloudellinen hyödyntäminen viivästyy tai epäonnistuu, Tekesillä on lainansaajan hakemuksesta oikeus muuttaa lainan ehtoja valtioneuvoston asetuksella tarkemmin määriteltävällä tavalla.

Lainat myönnetään pääsääntöisesti vakuutta vaatimatta. Osa rahoituksesta voidaan maksaa ennakkona.

Valtiokonttorilla on oikeus sopia lainansaajan kanssa aiemmin myönnettyjen pääomalainojen ja niille kertyneiden korkojen muuttamisesta vieraan pääoman ehtoisiksi lainoiksi osakeyhtiölain mukaisesti. Valtiokonttori voi myös sopia lainojen erääntymisestä tällaisten muutosten yhteydessä. Muutos voidaan tehdä vain muiden velkojien suostumuksella.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Valtuus

Vuonna 2018 uusia lainoja saa myöntää enintään 156 823 000 eurolla.

Mikäli vuoden 2017 myöntämisvaltuutta on jäänyt käyttämättä, saa käyttämättä jääneestä osasta tehdä myöntämispäätöksiä vuonna 2018 enintään 50 000 000 eurolla.

Selvitysosa: Lainoilla kannustetaan yrityksiä ja muita yhteisöjä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaan sekä yhteisiin teknologia-, tutkimus-, kehitys- ja innovaatio-ohjelmiin, joiden avulla pyritään nopeuttamaan kehitystä sekä kasvattamaan jalostusarvoa ja tuottavuutta.

Rahoitusta myönnetään erityisesti:

- yrityksille ja muille yhteisöille tutkimus- ja kehitystyöhön, jonka tavoitteena on edistää kansainvälisesti kilpailukykyisten tuotteiden, tuotantomenetelmien ja palvelujen kehittämistä ja parantamista
- riskipitoisiin tutkimus-, kehitys- ja innovaatiohankkeisiin ja ohjelmiin, joilla tähdätään uuden teknologian ja osaamisen hyödyntämiseen sekä energiatalouden, ympäristö- ja hyvinvointiteknologioiden kehittämiseen teollisuudessa ja palveluissa
- alkavien innovatiivisten yritysten ja olemassa olevien yritysten uusien liiketoimintojen käynnistämiseen sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan ja tulosten liiketaloudellisen hyödyntämisen edistämiseen
- markkinaläheisiin riskipitoisiin kehitys-, pilotointi- ja demonstrointihankkeisiin
- innovatiivisten tuotantotapojen kehittämiseen ja kokeilemiseen pilotti- ja demonstraatiomittakaavassa sekä koetuotantoon

— pienille ja keskisuurille yrityksille teknologiahankintoihin ja teollisoikeuksien sekä innovaatiopalvelujen hankkimiseen tutkimus-, tuotekehitys- ja innovaatiohankkeen osana.

Lainojen takaisinmaksuista saatavat tulot on merkitty momentille 15.01.04 ja korot momentille 13.01.05.

Vaikuttavuustavoitteet on esitetty momentin 32.20.40 yhteydessä.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2018	2019	2020	2021	2022—	Yhteensä vuodesta 2018 lähtien
Ennen vuotta 2018 tehdyt sitoumukset	74 000	22 000	7 500	2 000	1 000	106 500
Vuoden 2018 sitoumukset	67 000	61 000	19 500	7 000	2 323	156 823
Menot yhteensä	141 000	83 000	27 000	9 000	3 323	263 323

Innovaatorahoituskeskus Tekesin lainojen lainakanta

	2014	2015	2016
Valtiokonttorin hoidossa vuoden lopussa oleva lainakanta, milj. euroa	721,7	751,5	829,1

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Säästöpäätökset	-11 100
Maksatusmäärärahojen tarkistukset	4 000
2017 I LTAE:n valtuuslisäyksen aiheuttamat määrärahatarpeet	3 900
Siirto momentilta 32.20.89	4 300
Yhteensä	1 100

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2018 talousarvio	141 000 000
2017 talousarvio	139 900 000
2016 tilinpäätös	141 613 291

32.20.89. Pääomasijoitus Tekes Pääomasijoitus Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 10 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Tekes Pääomasijoitus Oy:n osakkeiden merkintähinnan ja muun pääoman maksamiseen. Yhtiö voi valtiotukea koskevien säännösten ja määräysten puitteissa ottaa rahastosijoituksissaan suurempaa riskiä tai tyytyä pienempään tuottoon kuin yksityiset sijoittajat.

Selvitysosa: Tekes Pääomasijoitus Oy tekee sijoituksia pääomarahastoihin, joiden sijoitustoiminnan painopiste on alkavissa suomalaisissa kasvuhakuisissa ja kansainvälistyvissä yrityksissä. Sijoituksia voidaan tehdä pääomarahastoihin, jotka sijoittavat suoraan tai soveltuvan rahastorakenteen kautta alkaviin yrityksiin.

Sijoitustoiminnan tavoitteena on monipuolinen alkavien yritysten pääomasijoitusmarkkina sekä entistä suurempi yksityisten sijoitusten osuus alkavien yritysten kokonaisrahoituksesta.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

— 2—4 uutta rahastosijoitusta, joissa yksityisen pääoman osuus on pääsääntöisesti vähintään 50 %. Yksityisen pääoman osuus voidaan toteuttaa myös rahaston sijoituskohteen tasolla.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Siirto momentille 32.20.83	-10 000
Yhteensä	-10 000

Määräraha on kehyksen ulkopuolinen.

2018 talousarvio	10 000 000
2017 talousarvio	20 000 000
2016 tilinpäätös	30 000 000

32.20.06 Innovaatorahoituskeskus Tekesin toimintamenot (siirtomääräraha 3 v.)

(1 000 euroa)	2016 toteutuma ¹	2017 arvio	2018 arvio
Henkilöstökulut	21 027	25 600	25 600
Toimitilavuokratulot	1 495	1 900	2 000
Palvelujen ostokulut ²	14 482	17 000	16 000
Muut kulut	2 491	3 000	3 000
Investointimenot ³	0	0	0
Bruttomenot	39 496	47 500	46 600
Maksullisen toiminnan tuotot	-1	0	0
Muut tuotot	-371	-100	-100
Bruttotulot	-372	-100	-100
Nettokäyttö/-käyttöarvio	39 124	47 400	46 500
Siirtynyt/siirtyy (arvio)	18 668	17 696	13 819
TP/TA/TAE	38 152	43 523	43 370
Käytettävissä yhteensä	56 820	61 219	57 189
Siirtyy seuraavalle vuodelle (arvio)	17 696	13 819	10 689

Ero VM:n 9.3.2017 kannan ja talousarvioehdotuksen 2018 välillä (1 000 euroa):

	2018
VM:n kehyskannan taso	43 120
Audiovisuaalisen kannustinjärjestelmän käyttöönotto (siirto TEM:stä)	250
TAE 2018	43 370

¹ Tilinpäätöstiedot: www.netra.fi (Talous – Tietojen analysointi (sivun oikea laita) – Bruttomenot ja -tulot).

² Mukaan lukien muut vuokratulot kuin toimitilavuokratulot.

³ Liikekirjanpidossa taseeseen omaisuudeksi kirjattavaksi tulevat erät.

32.20.40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Momentin myöntämisvaltuudeksi ehdotetaan 231 515 000 euroa ja arviomäärärahaksi 240 600 000 euroa.

Ero VM:n kehyskannan 9.3.2017 ja talousarvioehdotuksen 2018 välillä (1 000 euroa):

Valtuus	2018
VM:n kehyskannan taso	231 515
TAE 2018	231 515
Määräraha	
VM:n kehyskannan taso	240 600
TAE 2018	240 600

Talousarvioehdotus on tehty VM:n kannan mukaisena, mutta Tekes pitää kuitenkin erittäin tärkeänä avustusmomentille tarvittavien lisäpanostusten nostamisessa esille hallituksen kehysneuvotteluissa.

Lisäksi Tekes toteaa, että mikäli av-kannustimeen ehdotetut lisävaltuudet toteutuvat VM:n kannan mukaisina ja valtuuksia saadaan vuodelle 2018 vain 0,5 milj. euroa, on erityisen tärkeää, että Tekesillä on mahdollisuus siirtää vuodelta 2017 käyttämättä jääneitä valtuuksia käytettäväksi edelleen vuonna 2018 ja näin tasapainottaa av-kannustimeen ohjattavaa rahoitusta talousarviovuosien välillä. Vuoden 2017 talousarviossa av-kannustimeen on ohjattu valtuutta 9,5 milj. euroa.

32.20.43. Cleantech- ja biotalousratkaisujen sekä innovaatioiden kaupallistamisen tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentin määrärahaksi ehdotetaan 49 000 000 euroa.

Ero VM:n kehyskannan 9.3.2017 ja talousarvioehdotuksen 2018 välillä (1 000 euroa):

	2018
VM:n kehyskannan taso	49 000
TAE 2018	49 000

32.20.83 Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha)

Momentin myöntämisvaltuudeksi ehdotetaan 156 823 000 euroa ja arviomäärärahaksi 137 000 000 euroa.

Ero VM:n kehyskannan 9.3.2017 ja talousarvioehdotuksen 2018 välillä (1 000 euroa):

Valtuus	2018
VM:n kehyskannan taso	146 823
Siirto momentilta 32.20.89	10 000
TAE 2018	156 823
Määräraha	
VM:n kehyskannan taso	128 800
2017 I LTAE:n aiheuttama lisästarve (siirto momentilta 32.20.89)	3 900
Siirto momentilta 32.20.89	4 300
Maksatusmäärärahojen tarkistukset	4 000
TAE 2018	141 000

Momentin 32.20.89 määrärahan tarve on väliaikaisesti pienentynyt, joten Tekes ehdottaa, että määrärahat siirretään momentille, jolta ne on vuoden 2014 talousarviossa siirretty pääomasijoitustoimintaan. Tekes käytti lainavaltuuksia vuoden 2016 aikana 166,8 miljoonaa euroa ja alkuvuonna 2017 yritysrahoituksen kysyntä on kasvanut 49 % verrattuna edellisvuoteen. Tekes onkin vuoden 2017 I lisätalousarviossa ehdottanut 10 miljoonan valtuuslisäystä lainamomentille siirtona pääomasijoitusmomentilta. Nyt ehdotettavalla siirrolla pääomasijoitusmomentilta pyritään parantamaan mahdollisuuksia vastata kasvaneeseen kysyntään myös vuoden 2018 aikana.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 4 300 000 euroa vuonna 2018, 3 900 000 euroa vuonna 2019, 1 200 000 euroa vuonna 2020, 400 000 euroa vuonna 2021 ja 200 000 euroa vuonna 2022.

Määrärahatarpeen arviointi perustuu tilastolliseen ennustemenetelmään. Arviot on tarkistettu vuoden 2016 toteumatietojen valmistuttua ja ennusteen mukaan maksatuksiin tullaan tarvitsemaan 4 milj. euroa enemmän kuin kehysissä on varattu tähän tarkoitukseen.

32.20.89 Pääomasijoitus Tekes Pääomasijoitus Oy:lle (siirtomääräraha 3v)

Momentin määrärahaksi ehdotetaan 10 000 000 euroa.

Ero VM:n kehyskannan 9.3.2017 ja talousarvioehdotuksen 2018 välillä (1 000 euroa):

	2018
VM:N kehyskannan taso	20 000
Siirto momentille 32.20.83	-10 000
TAE 2018	10 000

Momentille ehdotetaan 10 milj. euron vähennystä siirtona momentille 32.20.83. Vähennystä ehdotetaan, sillä momentille leikkauksen jälkeen jäävä 10 milj. euroa yhdessä jo toteutettujen pääomistusten ja nostamattoman pääomistuksen kanssa riittävät yhtiön tavoitteiden mukaiseen toimintaan vuonna 2018. Yhtiön tavoitteena on tehdä 2 – 4 uutta rahastosijoitusta vuodessa ja esitetyllä tavalla vähennetty pääomistus riittää tavoitteen saavuttamiseen. Yhtiön tilanteeseen vaikuttaa se, että yhtiön pääomistukseen myönnettiin vuoden 2016 talousarviossa 30 miljoonaa euroa, josta 10 miljoonaa euroa kehysten ulkopuolisena tutkimustulosten kaupallistamista varten. Tutkimustulosten kaupallistamista varten myönnettyä määrärahaa käytetään sijoituksina useaan rahastoon, jotka hakevat sijoituskohteikseen myös tutkimustaustaisia yrityksiä.

12.32.99 Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan muut tulot

Tekesin tuloarvioksi momentille ehdotetaan 1 000 000 euroa. Vuonna 2016 tulot olivat 1,37 milj. euroa.